

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2020/558

ze dne 23. dubna 2020,

kterým se mění nařízení (EU) č. 1301/2013 a (EU) č. 1303/2013, pokud jde o specifická opatření k zajištění mimořádné flexibility pro využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 177, 178 a čl. 322 odst. 1 písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora ⁽¹⁾,

po konzultaci s Evropským hospodářským a sociálním výborem,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Členské státy byly důsledky rozšíření onemocnění COVID-19 postiženy způsobem, jenž nemá obdoby. Tato současná krize v oblasti veřejného zdraví brání růstu v členských státech, což následně zhoršuje vážný nedostatek likvidity způsobený náhlým a významným zvýšením veřejných investic, jež jsou třeba v systémech zdravotní péče těchto států a v dalších odvětvích jejich ekonomik. Vznikla tak výjimečná situace, kterou je třeba řešit specifickými opatřeními.
- (2) V zájmu řešení dopadů krize v oblasti veřejného zdraví již byla nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ⁽³⁾ a (EU) č. 1303/2013 ⁽⁴⁾ pozměněna nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ⁽⁵⁾ s cílem umožnit větší flexibilitu při provádění programů podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 14. dubna 2020 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2020 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 22. dubna 2020.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 289).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 508/2014, pokud jde o specifická opatření pro aktivaci investic do systémů zdravotní péče členských států a do jiných odvětví jejich ekonomik v reakci na šíření onemocnění COVID-19 (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus) (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 5).

(EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (dále společně jen „fondy“) a z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF). S cílem přispět k účinné reakci na současnou krizi v oblasti veřejného zdraví byl výrazně rozšířen rozsah podpory z EFRR.

- (3) Vážné negativní dopady na ekonomiky a společnosti Unie se však zhoršují. Je proto nezbytné poskytnout členským státům mimořádnou dodatečnou flexibilitu, která jim umožní reagovat na tuto bezprecedentní krizi v oblasti veřejného zdraví posílením možnosti mobilizovat veškerou nevyužitou podporu z fondů.
- (4) Za účelem zmírnění zátěže veřejných rozpočtů reagujících na krizi v oblasti veřejného zdraví by měly mít členské státy mimořádnou možnost požádat u programů politiky soudržnosti o míru spolufinancování ve výši 100 %, která se použije pro účetní období 2020–2021 v souladu s rozpočtovými prostředky a v závislosti na dostupných finančních prostředcích. Na základě posouzení uplatňování této mimořádné míry spolufinancování by Komise mohla navrhnout prodloužení tohoto opatření.
- (5) Za účelem poskytnutí dodatečné flexibility členským státům při přerozdělování zdrojů s cílem zajistit cílená řešení krize v oblasti veřejného zdraví by měla být zavedena nebo rozšířena možnost provádět v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost finanční převody mezi EFRR, ESF a Fondem soudržnosti. Kromě toho by měla být vzhledem k rozsáhlým dopadům krize v oblasti veřejného zdraví mimořádně posílena možnost členských států převádět zdroje mezi kategoriemi regionů při respektování cílů Smlouvy v oblasti politiky soudržnosti. Těmito převody by neměly být dotčeny zdroje v rámci cíle Evropská územní spolupráce, dodatečné přiděly pro nejvzdálenější regiony, prostředky pro Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí ani Fond evropské pomoci nejchudším osobám.
- (6) Aby mohly členské státy rychle využít dostupné zdroje k reakci na rozšíření onemocnění COVID-19, a jelikož se přerozdělení zdrojů může vzhledem k pokročilé fázi provádění programového období 2014–2020 týkat pouze zdrojů, které jsou k dispozici pro programování na rok 2020, je odůvodněné výjimečně, po dobu zbývajících do konce programového období, osvobodit členské státy od povinnosti splnit požadavky na tematické zaměření.
- (7) Aby se mohly členské státy soustředit na nezbytnou reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 a snížila se administrativní zátěž, měly by být zjednodušeny některé procesní požadavky spojené s prováděním programů a auditů. Zejména by se do konce programového období neměly měnit dohody o partnerství, a to ani za účelem zohlednění předchozích změn v operačních programech nebo za účelem zavedení jakýchkoliv dalších změn. Lhůty pro předložení výročních zpráv o provádění za rok 2019 a pro předání souhrnné zprávy Komise, jež z těchto výročních zpráv o provádění vychází, by měly být prodlouženy. Pokud jde o fondy a ENRF, mělo by být rovněž výslovně stanoveno rozšíření možnosti auditních orgánů využít pro účetní období 2019–2020 nestatistickou metodu výběru vzorků.
- (8) Je vhodné upřesnit, že mimořádně by měly být jako způsobilé povoleny výdaje na dokončené nebo plně provedené operace na podporu kapacit reakce na krizi v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19. Tyto operace by mělo být možné vybrat i před tím, než nezbytnou změnu programu schválí Komise. Měly by být stanoveny zvláštní postupy pro uplatnění rozšíření onemocnění COVID-19 jako důvodu vyšší moci v souvislosti se zrušením závazků.
- (9) Aby se snížila administrativní zátěž a nedocházelo ke zpožděním při provádění v případech, kdy je v zájmu účinné reakce na krizi v oblasti veřejného zdraví nezbytné provést změny finančních nástrojů, neměly by do konce programového období být vyžadovány přezkum a aktualizace předběžných posouzení a aktualizované plány podnikání nebo rovnocenné dokumenty jako součást podkladů prokazujících, že poskytnutá podpora byla použita k zamýšlenému účelu. Měla by být rozšířena možnost podpořit provozní kapitál prostřednictvím finančních nástrojů v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).
- (10) Aby bylo zajištěno, že členské státy mohou plně využít podpory z fondů a z ENRF, měla by být stanovena dodatečná flexibilita pro výpočet platby konečného zůstatku na konci programového období.

- (11) Za účelem usnadnění převodů povolených podle tohoto nařízení by se podmínka stanovená v čl. 30 odst. 1 písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽⁶⁾ týkající se použití prostředků na stejný cíl neměla vztahovat na převody navrhované podle tohoto nařízení.
- (12) Aby byl zajištěn soulad mezi přístupem přijatým v dočasném rámci pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření onemocnění COVID-19 a pravidly pro podporu *de minimis* na jedné straně a podmínkami pro poskytování podpory podnikům v obtížích z EFRR na straně druhé, mělo by být nařízení (EU) č. 1301/2013 změněno tak, aby bylo možné poskytnout těmto podnikům podporu za těchto specifických okolností.
- (13) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž reakce na dopady krize v oblasti veřejného zdraví zavedením opatření flexibility v oblasti poskytování podpory z evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „fondy ESI“), nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu nebo účinků navrhované činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedených cílů.
- (14) Vzhledem k naléhavosti situace v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19 by toto nařízení mělo vstoupit v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (15) Vzhledem k rozšíření onemocnění COVID-19 a naléhavé potřebě řešit související krizi v oblasti veřejného zdraví je vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (16) Nařízení (EU) č. 1301/2013 a (EU) č. 1303/2013 by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změna nařízení (EU) č. 1301/2013

V čl. 3 odst. 3 nařízení (EU) č. 1301/2013 se písmeno d) nahrazuje tímto:

„d) podniky v obtížích podle definice v předpisech Unie pro státní podporu; podniky, které jsou příjemci podpory, v souladu s dočasným rámcem pro opatření státní podpory (*) nebo nařízeními Komise (EU) č. 1407/2013 (**), (EU) č. 1408/2013 (***) a (EU) č. 717/2014 (****) se pro účely tohoto písmene za podniky v obtížích nepovažují;

(*) Úř. věst. C 91 I, 20.3.2020, s. 1.

(**) Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 1).

(***) Nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 9).

(****) Nařízení Komise (EU) č. 717/2014 ze dne 27. června 2014 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* v odvětví rybolovu a akvakultury (Úř. věst. L 190, 28.6.2014, s. 45).“

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

Článek 2

Změny nařízení (EU) č. 1303/2013

Nařízení (EU) č. 1303/2013 se mění takto:

- 1) V části druhé hlavě II se doplňuje nová kapitola, která zní:

„KAPITOLA V***Mimořádná opatření pro využití fondů ESI v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19*****Článek 25a****Mimořádná opatření pro využití fondů ESI v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19**

1. Odchylně od čl. 60 odst. 1 a čl. 120 odst. 3 prvního a čtvrtého pododstavce lze na žádost členského státu použít míru spolufinancování ve výši 100 % na výdaje vykázané v žádostech o platbu během účetního období, které začíná 1. července 2020 a končí 30. června 2021, pro jednu nebo více prioritních os v programu podporovaném z EFRR, ESF nebo Fondu soudržnosti.

Žádosti o změnu míry spolufinancování se předkládají postupem pro změnu programů stanoveným v článku 30 a musí k nim být přiložen revidovaný program nebo programy. Míra spolufinancování ve výši 100 % se použije pouze tehdy, pokud Komise schválí příslušnou změnu operačního programu nejpozději před předložením konečné žádosti o průběžnou platbu v souladu s čl. 135 odst. 2.

Před předložením první žádosti o platbu na účetní období, které začíná 1. července 2021, oznámí členské státy tabulku uvedenou v čl. 96 odst. 2 písm. d) bodě ii), v níž potvrdí míru spolufinancování uplatňovanou během účetního období, které končí 30. června 2020, na priority dotčené dočasným zvýšením na 100 %.

2. V reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 lze na žádost členského státu převést mezi EFRR, ESF a Fondem soudržnosti zdroje, které jsou k dispozici pro programování na rok 2020 v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost, bez ohledu na procentní podíly uvedené v čl. 92 odst. 1 písm. a) až d).

Pro účely těchto převodů se nepoužijí požadavky stanovené v čl. 92 odst. 4.

Převody se nesmějí týkat zdrojů přidělených na Iniciativu na podporu zaměstnanosti mladých lidí v souladu s čl. 92 odst. 5 a na pomoc nejchudším osobám v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost v souladu s čl. 92 odst. 7.

Zdroje převedené mezi EFRR, ESF a Fondem soudržnosti podle tohoto odstavce se čerpají v souladu s pravidly toho fondu, do kterého byly převedeny.

3. Odchylně od čl. 93 odst. 1 a vedle možnosti stanovené v čl. 93 odst. 2 lze v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 převést na žádost členských států zdroje, které jsou k dispozici pro programování na rok 2020, mezi kategoriemi regionů.

4. Žádosti o převody podle odstavců 2 a 3 tohoto článku se předkládají postupem pro změnu programů stanoveným v článku 30, musí být řádně odůvodněné a musí k nim být přiložen revidovaný program nebo programy uvádějící převedené částky podle fondu nebo kategorie regionů.

5. Odchylně od článku 18 tohoto nařízení a od nařízení pro jednotlivé fondy se na finanční přiděly uvedené v žádostech o změny programu předložených ke dni 24. dubna 2020 nebo později a na převody oznámené podle čl. 30 odst. 5 tohoto nařízení ke stejnému dni nebo později nevztahují požadavky týkající se tematického zaměření stanovené v tomto nařízení nebo v nařízeních pro jednotlivé fondy.

6. Odchylně od článku 16 se ode dne 24. dubna 2020 nemění dohody o partnerství a změny programu nevedou ke změně dohod o partnerství.

Odchylně od čl. 26 odst. 1, čl. 27 odst. 1 a čl. 30 odst. 1 a 2 se ode dne 24. dubna 2020 neověřuje soulad programů a jejich provádění s dohodou o partnerství.

7. Na operace na podporu kapacit reakce na krizi v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19 uvedené v čl. 65 odst. 10 druhém pododstavci se nepoužije čl. 65 odst. 6.

Odchylně od čl. 125 odst. 3 písm. b) lze tyto operace vybrat pro podporu z EFRR nebo ESF i před schválením pozměněného programu.

8. Pro účely čl. 87 odst. 1 písm. b) se v případě, kdy je rozšíření onemocnění COVID-19 uplatněno jako důvod vyšší moci, informace o částkách, u nichž nebylo možné požádat o platbu, poskytují souhrnně podle priorit u operací s celkovými způsobilými náklady nižšími než 1 000 000 EUR.

9. Odchylně od lhůt stanovených v nařízeních pro jednotlivé fondy se výroční zpráva o provádění programu podle čl. 50 odst. 1 za rok 2019 předloží u všech fondů ESI do 30. září 2020. Odpovídajícím způsobem lze odložit předání souhrnné zprávy, již má Komise připravit v roce 2020 v souladu s čl. 53 odst. 1.

10. Odchylně od čl. 37 odst. 2 písm. g) se nevyžaduje přezkum ani aktualizace předběžného posouzení, pokud jsou změny finančních nástrojů nezbytné k zajištění účinné reakce na rozšíření onemocnění COVID-19.

11. Pokud finanční nástroje poskytují podporu ve formě provozního kapitálu malým a středním podnikům podle čl. 37 odst. 4 druhého pododstavce tohoto nařízení, nevyžadují se jako součást podkladů nové nebo aktualizované plány podnikání nebo rovnocenné dokumenty a důkazy umožňující ověřit, že podpora poskytnutá prostřednictvím finančních nástrojů byla použita k zamýšlenému účelu.

Odchylně od nařízení (EU) č. 1305/2013 lze tuto podporu poskytnout rovněž z EZFRV v rámci opatření uvedených v nařízení (EU) č. 1305/2013 a souvisejících s prováděním finančních nástrojů. Tyto způsobilé výdaje nesmějí překročit 200 000 EUR.

12. Pro účely čl. 127 odst. 1 druhého pododstavce představuje rozšíření onemocnění COVID-19 řádně odůvodněný případ, kdy mohou auditní orgány na základě svého odborného úsudku použít pro účetní období od 1. července 2019 do 30. června 2020 jinou než statistickou metodu výběru vzorků.

13. Pro účely použití čl. 30 odst. 1 písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 (*) se podmínka použití prostředků na stejný účel nepoužije na převody podle odstavců 2 a 3 tohoto článku.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).“

2) Včlánku 130 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„3. Odchylně od odstavce 2 nesmí příspěvek z fondů nebo z ENRF poskytnutý v posledním účetním období prostřednictvím plateb konečného zůstatku na danou prioritu u jednotlivých fondů a kategorií regionů překročit o více než 10 % příspěvek z fondů nebo z ENRF na danou prioritu u jednotlivých fondů a kategorií regionů, jak je stanoveno v rozhodnutí Komise o schválení operačního programu.

Příspěvek z fondů nebo z ENRF poskytnutý v posledním účetním období prostřednictvím plateb konečného zůstatku nesmí překročit vykázané způsobilé veřejné výdaje nebo příspěvek v rámci jednotlivých fondů a kategorií regionů na daný operační program, který je stanoven v rozhodnutí Komise o schválení operačního programu, podle toho, co je nižší.“

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 23. dubna 2020.

Za Evropský parlament
předseda
D.M. SASSOLI

Za Radu
předseda
G. GRLIĆ RADMAN
